

PG (CBCS) EVEN SEMESTER EXAMINATION, 2023**SANSKRIT**4th Semester

COURSE NO. SANCC – 402

(Sutra Literature and Arthasaṅgraha)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(Answer any five questions taking one from each unit)

Unit – I

1. अधस्तनेषु द्वयोः सूत्रयोः व्याख्या कार्या - 7x2=14
- (a) दर्शपूर्णमासौ तु पूर्वं व्याख्यास्यामस्तन्नस्य तत्राम्नातत्वात्
- (b) चात्वालं चात्वालवत्सु
- (c) विहारादव्यावृत्तिश्च तत्र चेत् कर्म
- (d) प्रत्यक्षम् उपांशु

Unit – II

2. अधस्तनेषु द्वयोः सूत्रयोः व्याख्या कार्या - 7x2=14
- (a) होत्राचमनयज्ञोपवीतशौचानि
- (b) नित्यः सर्वकर्मणां दक्षिणतो ध्रुवाणां व्रजतां वा
- (c) अक्राताम् अक्रतेति यथार्थम्
- (d) वेदशिरसा नाभिदेशम् आलभेत प्रजाकामा चेत्

3. (a) पारस्करगृह्यसूत्रं कस्य वेदस्यान्तर्गतम् ? 2
- (b) पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं अन्नप्राशनविधिः वर्ण्यताम् 12
4. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं भाष्यानुसारं व्याख्यायताम् - 7x2=14
- (a) दायाद्यकाल एकेषाम्
- (b) षडर्घ्या भवन्ति
- (c) त्रिषु त्रिषु उत्तरादिषु
- (d) आरोहेममश्मानमश्मेव त्वं स्थिरा भव

Unit – IV

5. (a) 'वेदप्रतिपाद्यःप्रयोजनवदर्थो धर्म' इति लक्षणमाश्रित्य अर्थसंग्रहदिशा धर्मलक्षणं सविशदं व्याख्यायताम् । 12
- (b) 'यजेत' इत्यात्रास्त्यंशद्वयं – किं तदंशद्वयम् ? 2
6. (a) को नाम विधिः? स च कतिविधः? 2+2=4
- (b) अर्थसंग्रहानुसारं विनियोगविधिः वर्ण्यताम् । 10

Unit – V

7. (a) को वा निषेधः ? 3
- (b) नञस्वभावनिरुपणपूर्वकं नञर्थेन प्रत्ययार्थास्यान्वये बाधकद्वयं सोदाहरणं वर्ण्यताम् । 11
8. (a) अर्थसंग्रहानुसारं को वा अर्थवाद ? स च कतिविधः? किं तस्य लक्षणं प्रयोजनञ्चेति सोदाहरणैः विव्रियताम् । 2+1+9=12
- (b) लौगाक्षिभास्करानुसारं वेदविभागाः प्रदर्शयताम् । 2
